

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Prețul inserțiunilor	Correspondințele se adresează redacției
Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane	Pentru publicațiuni oficiale concurse edite	„FOAIA DIECESANĂ“
„ „ „ pe 1/2 an 5 „	etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150	fără banii de prenumerațiune și inserțiunile la
„ România și străinătate pe an 14 franci	de cuvinte 6 cor, până la 200 de cuvinte 8 cor.	ADMINISTRAȚIA
„ „ „ pe 1/2 an 7 „	de aci în sus 10 coroane	Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4612 Pl. ex 1903.

Notă oficială

Măritul Congres național bisericesc a votat anul trecut sub Nr. 79 un normativ, prin carele se regulează participarea la discușiunea și deciderea cauzelor în corporațiunile noastre bisericesci reprezentative și administrative.

În sensul acestui normativ :

„În corporațiunile bisericesci reprezentative și administrative președintele și membrii respectivei corporațiuni nu participă la discutarea și deciderea cauzelor în următoarele casuri :

- în cauzele sale proprii, sau în acelea, dela cari așteaptă daună sau folos ;
- în cauzele rudeniilor sale de sânge până la gradul IV, sau de cuscrie până la gradul II ;
- în cauzele părinților sau pruncilor sei adoptivi, precum și ale celor cari stau sub tutoratul sau curatela lor ;
- în cauzele, în cari au fost martori, plenipotenți sau esperți ;
- în cauzele apelate sau subștenute din oficiu, la a căror deciderie au luat parte în instanța inferioară.

Caransebeș din ședința plenară a Consistoriului diecesan ținută în 6 Februarie 1904.

Episcopul diecesan

Nicolae Popea m. p.

PARTEA NEOFICIALĂ

Amintiri din trecutul fericitului episcop Ioan Popasu.

Am anunțat în Nrul 6 al Foi Diecesane din anul 1902, că din incidentul oficiării parastaselor obligate, pentru fericita odihnă a repausatului episcop *Ioan Popasu*, voi publica din când în când întâmplări și episoade din trecutul lui în scopul perpetuării scumpei sale memorii.

În Nrul amintit mai sus al Foi Diecesane am arătat greutățile, pe cari le-a întâmpinat repausatul la așezarea lui de paroh la biserica sântului Nicolae din Brașov. Acum voi se arăt greutățile și neplăcerile ce a îndurat la începutul funcționării de paroh și protopop. Dela sine înțeles că acele greutăți și neplăceri n'au venit din partea comunității bisericesci, ci din partea frunțașilor și mai vârtos din partea reprezentanței bisericesci și a epitropilor parohiali, cari nu voiau sau nu sciau se respecteze bunul rënd în mersul administrațiunei bisericesci, precum se va vedea din cele următoare.

În ședința reprezentanței bisericesci din 27 Noiembrie 1838 parohul și protopopul Ioan Popasu e luat la dare de seamă pe motivul că ar fi îndemnat pe unii membrii ai obștei să se plângă în contra reprezentanței la episcopul și la inspectorul orășenesc, din cauza neîntregirii postului al 3-lea de paroh.

Făț de această luare la dare de seamă, protopopul Ioan Popasu face următoarea declarație : „*Cei mai mici a-l trage la dare de seamă, nici de cum nu se poate, și se scie reprezentanța, cumcă de azi înainte ori ce vor avea în potriua domniei sale, să-l caute la mai marele său iară nu la poliția unui magistrat.*“*)

*) Datele sunt scoase din protocoalele ședințelor reprezentanței bisericesci. Conform praxeii introduse de voie și fără voie la biserica st. Nicolae din Brașov ori ce lucru mai însemnat bisericesc, precum alegerea de prot, darea socoșilor, împrumuturi mai mari etc. aveau să se decidă în prezența unui reprezentant al magistratului, de obicei

Această declarație resolută și bărbătească a avut efectele ei. Protopopul arată episcopului întâmplările și în urmarea aceasta episcopul din Sibiu Vasile Moga prin ordinațiunea din 14 Decembrie 1838 dispune ca la ori și ce întreprindere, reprezentanța să se consulte mai întâiu cu protopopul. Aceasta dispoziție venită ca o vreme grea asupra reprezentanței s'a cotit în ședința acelei reprezentanței ținute la 18 Dec. 1838.

În sesia reprezentanței bisericești din 12/24 Martie 1838 protopopul Ioan Popasu cere ca socoțile bisericii împreună cu toate documentele să i-se dea spre revizie, căci zice dînsul: „*protopopul trebuie se judece, când iscăleşce, este socoteala bună, dreaptă sau nu? apoi a judeca despre un lucru necunoscut nu se cuvine caracterului domniei sale, din care pricină poftesce ca mai înainte de a păși mai încolo cu socoteala st. bisericii, să i-se dea atât catalivele, protocoalele cât și toate documenturile, cari se țin de socoteala st. bisericii, ca cu acelea sau în casa domniei sale sau aici în casa de adunare desăvêrșit și cu temei să se facă cunoscut*”.

Față cu acest lucru neobiceiuit până acum reprezentanța protestează. Protopopul însă se provoacă la inspectorul magistratual Johann v. Albrichsfeld, carele era de față și carele declară de îndreptățită cererea protopopului Ioan Popasu. Deși cu greu, dar în fine reprezentanța trebui se supuna protopopului spre revizie socoțile bisericii.

Cu intenție am lăsat se preineargă acestea, pentru ca bunul cetătoriu se înțeleagă mai bine și mai ușor cele scrise în aceasta privință de zelosul, neobositul și demnul profesor din Brașov, Domnul Andreiu Bârseanu, în cartea D-Sab voluminoasă, de mare și netăgăduită valoare: *Istoria școlilor centrale române gr. or. din Brașov 1902* pagina 34—35: „*Cu mare bucurie a fost primit tinerul paroh și protopop I. Popasu de parohienii săi, de oare-ce cu toții îl cunosceau de mic copil, cunosceau familia lui, carea se bucura de numele cel mai bun, îi prețuiau talentele și cu toți sciau ce pregătire solidă are noul lor păstor. Afară de aceea prin înfățișarea sa simpatică, prin afabilitatea-i înăscută și nu mai puțin prin talentul scu oratoric deosebit, Popasu și era în stare a cuceri în scurtă vreme inimile ori și cărei comunilăși, chiar și cu pretensiuni mai mari, de cum erau acelea, pe care le avea obștea românească din Scheiu față cu preoții săi.*

„*Cu toate acestea la început Popasu avu a întâmplina unele neplăceri în funcțiunea sa de paroh și protopop, nu însă din partea obștei dela st. Nicolae, care nutria față de el o iubire deosebită, cu timpul înalțată la un fel de adorațiune, ci din partea fruntașilor bisericești, a reprezentanților și a epitropilor, cari până acum fuseseră deprinși se conducă afacerile bisericești fără nici o controlă, afară de aceea a Magistratului*

orășenesc și care nu arare-ori țineau intru nimic nu numai dorințele protopopilor, dar chiar și poruncile episcopesci, provocându-se într'una la „ișururile” sau drepturile bisericesci, întărite de guvernul țerei. În deosebi „reprezentanții” nu se învoiau nici de cum, să supună socotelele lor reviziunii protopopului, susținând, că numai Magistratul are drept a face această reviziune, din care cauză se și născu în primăvara anului 1838 un conflict destul de serios între noul protopop și între epitropii bisericești.”)

„*Popasu însă sciu să întrebuințeze energia de lipsă pentru validitatea autorității sale de protopop, și în cele din urmă înșisi reprezentanții se convinseră, că el are toată dreptatea și că măsurile, luate de dînsul nu au ca motiv vre o pornire ambițioasă, ci numai și numai binele parohiei și al parohienilor. Nu trecu un an de zile dela înangurarea activității sale ca paroh și protopop, și cu toții, obște și fruntași se convinseră că Popasu este adevăratul păstor, care și sufletul îl pune pentru oile sale, și de aici înainte o încredere deplină, o iubire nefățărită împreuna inimile Românilor din Scheiu cu a vrednicului lor conducător.*

„*Dar nu numai în Brașov se bucura Popasu de o autoritate deosebită, autoritate basată pe superioritatea lui intelectuală și morală, pe caracteru-i nobil și pe inima lui plină de sentimente de umanitate, ci în întreg protopopiatul său el era stimat și iubit, din toate părțile era întâmpinat cu cea mai mare încredere, în tocmăi cum un tată bun este întâmpinat de fii săi ascultători.*

„*Încrederea aceasta reciprocă a fost isvorul multor fapte mari*”.

În ședința reprezentanței bisericești din 15 Februarie 1848 se cetește hârtia din 6/18 Februarie a nou numitului episcop Andreiu Șaguna, în carea spune că prin rezoluția împărătească din 5 Februarie a fost numit episcop, dar în noaua sa cale întâmpină multe greutăți din cauza lipsei de mijloace. Astfel invită pe cele două reprezentanțe bisericesci din Brașov (sf. Nicolae și sf. Adormire) să trimită câți-va bărbați de încredere la Sibiu, ca să se consulteze cu dînsul în privința delaturării feluritelor neajunsuri. Din partea reprezentanței dela biserica sf. Nicolae se trimit la Sibiu protopopul Ioan Popasu, Nicolae Dima și Ioan Pantasi.

Întorcându-se bărbații aceștia din Sibiu raportează la 7 Martie 1848 că în adevăr episcopia e foarte lipsită, lipsesc chiar și vestimintele de slujbă pentru episcop și pentru preoții din prejurul său, că Șaguna a apelat la sprijinul Brașovenilor „*încredințându-ne Măria Sa, că pe viitor pentru toate lucrurile episcopiei se va face inventar, se va rânduî o epitropie ai carei mădulari vor fi și mireni dintre noi și totdeuna se va da socoteală curată; mai încolo a adăugat Măria Sa că Măria*

în prezența inspectorului școlar și bisericesc. Această întogmire a durat până la anul 1848. De alt felu și celealalte biserici din țara Birsei erau supuse până la 1848 în cele administrative magistratului orășenesc din Brașov.

*) Și în timpul mai recent sa observat, că epitropia și comitetul parohial dela biserica sf. Nicolae din Brașov s'au cam codit a da socotelele. Semn că s'a intenționat introducerea vechiului și ruginitului sistem, dar n'a prea succes. *Nota culegătorului*

Sa are plată 4000 fl. c. m. pe an și de o singhelie 20 fl. c. m. Măria Sa mai mult nu poftesce a lua dela nimeni nu numai, ci și din această plată a sa, ce va rămânea și va putea economisi tot spre folosul clerului și poporului nostru va întoarce; că Maria Sa voescă cu sufletul a folosi nației noastre, dacă din mila lui Dumnezeu s'au îndurat înălțatul Impărat a'l denumi pe Măria Sa de episcop."

Comisiunea in frunte cu Ioan Popasu, unul dintre contra candidații lui Șaguna la candidarea dela Turda, propune a se da din lada bisericeii sf. Nicolae ca ajutor noului episcop pentru întâmpinarea primelor cheltueli 1500 fl. c. m. biserica st. Adormiri din cetate dă un ajutor de 1000 fl. c. m.

Doaué momente însemnate întâmpinăm în acest comunicat și anume că marele Andreiu Baron de Șaguna a rămas credincios cuvântului dat că adecă a întors înmîit din ce a primit și economisit. clerului și poporului, pe care la păstorit, apoi că cu sufletul a folosit nației noastre, și al doilea moment este că rivalitatea după mitra episcopoească la înaintașii noștrii se prefacea îndată în prietenie, iubire și bunăvoință, pe când în timpurile noastre rivalii la mitră rămân dușmani neimpăcați și misantropi până de dincolo de mormânt.

Andreiu Ghidiu
protopresbiter

Psihologia

în însemnătatea ei pentru deșteptarea, cultivarea și înaintarea vieții religioase

III. Nisuire

(Fine)

Dară cu mult mai sigură și mai bună cale este aceea, de a grijă, ca să nu se mai nască cauza nisuirii rele, și dacă s'a născut, apoi să se delătore. Semența nisuirii rele esto idcea rēului, cunoștința rēului. Cel mai bun mijloc este așa-dară, de a împedeca cunoștința rēului. Însă fiind-că oamenilor nu li este cu puțință nici decum, de a nu cunoasce rēul, de a nu vedea, de a nu auzi nici o-dată nimica rēu. afară dacă, cum zice s. apostol Pavel, am eși din lume, apoi se nasce întrebarea, cum putem noi împedeca nascerea causei nisuirii rele, și dacă s'a născut, apoi cum să o delăturăm. Răspunsul ni-l dă noaué faptul, că nisuirea atērnă dela simțeminte, că noi voim cele-ce ni plac, și că evităm și fugim de cele-ce ni displac. Deci dacă voim să esercităm o înriurintă bună asupra voiei, apoi trebuie să îngrijim, ca să aflăm plăcere numai la cele bune, și să urim cele rele. Însă cum-că asupra simțemintelor putem înriuri numai prin idce, s'a zis acum sus.

Fiind-că omul e înzēstrat cu voie liberă, nu urmăm orbiș simțemintului celui dintăiu al plăcerii sau al neplăcerii, ci recugetăm mai înainte și urmăm adese-ori nu celor-ce ni plac, ci celor-ce ni displac. Într'asa un caz ni-se pare, că simțemintul n'are nici o înriurintă, ci noi urmăm numai ideii, că pria urmare faptele bune nu sunt un efect nemijlocit al simțemintelor, ci al ideilor. Însă aceasta se pare numai, că-i așa. Dacă adese-ori nu-i urmăm impresiunii celei dintăiu a simțemintului, apoi cauza zace întru aceea, că cu dezvoltarea puterilor spirituale omul învață a prețui lucrurile după valoarea lor, că prin urmare omul preferesce bunurile însemnate cele mai înalte celor neînsemnate, că învață a deosebii între bunuri adevērate și false, și că omul după așa o dezvoltare spirituală nu se lasă stăpănit mai mult de moment.

Din cele zise în privința activității nisuitoare a spiritului rezultă pentru deșteptarea, cultivarea și înaintarea vieții religioase următoarea aplicare :

1. Ca voia cea rea să nu devină faptă, să ne ferim de tot prilojul, ce ar face o una ca aceasta cu puțință : să ne priveghiem spre acest scop unii pre alții.

2. Să ni fie aminte, ca numai cele bune să afile plăcere, iară cele rele să deștepte totdeauna neplăcere.

3. Să nu ne mulțămim cu a voi cele bune, ci voia cea bună trebuie tot-deaună să devină faptă. În realizarea voiei să ne oprim numai atunci, dacă am cunoșcut, că am voit rele. Fapta este coroana vieții spirituale. Credința dacă n'are fapte, moartă este întru sine. Întru Isus Cristos folosesce credința, care lucrează prin fapte. „Nu tot, învață Cristos, cel-ce zice mie: Doamne, Doamne! va intra întru împărăția ceriurilor, ci cel-ce face voia Tatălui meu, carele este în ceriuri“.

4. Să nu suferim, ca voia să se realizeze numai pe jumētale. Precum din copilărie se poate cine-va deprinde, a nu vorbi în propusețiuni întregi, ci numai în fragmente, așa se poate omul deprinde, că mai-că nici o-dată nu aduce la capēt lucrul începūt. Deprinderea aceasta la lucruri mici trece după aceea și la plinirea lucrurilor mari și însemnate.

5. Unul dintre cele mai sigure și mai bune mijloace, spre a inriuri esupra voiei și spre al face pe om, ca să umble în calea Domnului, sunt instituțiunile și datinele.

6. Înriurinta cea mai puternică asupra voiei omului o are esemplul, mai ales al celor mai mari.

Noi am observat viața spirituală în elementele ei. Spre a cunoasce elementele vieții spirituale mai de aproape, le am adus înaintea spiri-

tului nostru unul câte unul, deși elementele aceste nu sunt nici o-dată discompuse, ci tot-deauna legate strins între o-altă. Am căutat a arăta prin unele exemple, că cunoștința logilor psihologice ni ar ușura, pe de o parte, a ni câștiga bunurile ceresii, iară pe de alta parte, cu atât mai sigur a le împărtăși și altor oameni. Aceste indegetări puține vor fi de ajuns, spre a cunoască însemnătatea psihologiei pentru deștoptarea, cultivarea și înaintarea vieții religioase, ele vor fi de ajuns, spre a arăta, că psihologia pentru fie-care om e de folos, iară celor-ce li-s'a încredințat soartea altora, numai decât de trebuință. Cu aceste nu vreau să spun, ca acești de pe urmă să se ocupe cu studiul special al psihologiei, căci altmintrele s'ar abate dela chie-marea, ce o au, cu aceste am vrut numai să dau impuls, ca cunoștințele psihologice câștigate în decursul studiilor să se aplice în viața practică, ca aceste cunoștințe să se lărgească și să se adîncească prin acel studiu, care îi este cu putință fie-cărui om și care este cheia înțelegerii vieții spirituale, vreau să zic, prin observarea de sine însuși.

De-abia atunci, când înțelegem procesele, cari află loc în viața noastră spirituală, suntem în stare, a înțelege procesele, ce se petrec în viața spirituală a altor oameni. Observarea de sine ni face cu putință să cunoaștem, de ce nu suntem în stare, să realizăm propusul, de a nu mai face rău, de ce ostenelele noastre, de a-i aduce pre cei rătăciți earăș la calea Domnului, sunt a-deso-ori înzădar, de ce cuvântările și îndemnările noastre nu fac nici o înfrîntă asupra lor, sau numai o înfrîntă foarte trecătoare. Observarea de sine reduce puterea și cunoștințele noastre la măsura lor cea modestă. Prin observarea de sine venim la cunoștința, cât de slabe ființe suntem pe lângă toate darurile și puterile, cu cari ne-a înzestrat Dumnezeu; ne convingem, că, precum zice apostolul Pavel, numai cu ajutorul lui Dumnezeu suntem în stare de a ne mântui din aceasta tristă stare; prin observarea de sine ajungem la convingerea, că precum în fie-care sferă, așa și în cea religioasă lucruri mari numai cu puteri unite le putem plini, că numai dacă fie-care își implinesce datoriile cu conștiința, dacă credincioșii se simțesc membri vii ai aceleia-și trup, dacă sunt bine-voitori unii față cu alții, dacă se sprijinesc unii pe alții, că numai atunci va prospera viața religioasă, că numai atunci viața religioasă va aduce roduri însutite nu numai pentru viața cea cerească, ci și pentru viața cea pămîntească.

(Candela)

V. V. de Repta

Lecțiuni din Religieune

Avram și Isac

I—II

(Continuare)

Așadară Avram voiesce să facă ceea ce cere Dumnezeu, deși cu inima plină de durere. Și el voiesce să implinescă porunca lui Dumnezeu numai decât. Trebuie însă să facă o călătorie (Moria). Ce va lua cu sine? Lemne, foc (cărboni într'un vas), cuțit, merinde de drum, un asin care să ducă aceste lucruri — și încă doi servitori. Dar unde e oia de jertfă? Aceea va fi Isac. Avram însă nu i-a spus nimica lui Isac și nici Sarei. Așa s'a pregătit Avram și a plecat către locul ce i-l'a arătat Dumnezeu. Avram a făcut încă multe călătorii, însă nici una nu i-a fost așa de dureroasă și așa de grea. De ce? Trebuia să dea îndărăt pe iubitul său copil. Închipuiți-vă cum vor fi călătorit tatăl cu copilul! Copilul merge voios, sărind: tatăl merge încet și întristat, copilul vorbește și întreabă, tatăl tace. El însă își gândește multe în sine; anume: Sărmane copil! peste puțin tu nu vei mai sări și nu vei mai fi voios, er' eu voi trebui să mă întorc singur fără de tine, și eu te iubesc foarte mult. Mai bucuros s'ar fi întors Avram îndărăt, însă el totuș mergea mai departe. De ce? El și-a gândit: Eu trebuie să fac, Dumnezeu așa voiesce.

În sfârșit în ziua a treia a zărit Avram din departe muntele Moria. Atunci a dis Avram către servitori: Rămâneți aicea cu asinul că eu cu copilul ne ducem până colo, ca să ne rugăm, și apoi ne vom întoarce la voi. Așadară servitorii se nu meargă cu ei pe munte. De ce? Ei se nu vadă fapta înspăimîntătoare ce se va petrece acolo sus pe munte. Avram a luat lemnele pentru jertfă și le-a pus în spatele fiului său. Er' el a luat focul (vasul cu cărbuni) și cuțitul; așa mergeau amândoi împreună. A-ésta a fost calea cea mai grea a lui Avram. De ce? El își gândea: Acum voi trebui să săvârșesc cea mai îngrozitoare faptă; peste o oră copilul meu e mort de mâna mea. Și calea deveni și mai grea. Copilul băgase de seamă, că tatăl său voiesce să aducă jertfă și mirat dice către el: „Tată, foc și lemne sunt, dar unde este oia pentru jertfă?” Aceste vorbe au pătruns prin inima bătrânului Avram ca un cuțit. De ce? El trebuia să-și gândească: Tu însuși ești oia pentru jertfă. Și bietul Avram ar fi plâns, însă și-a adunat toate puterile și a dis: „Dumnezeu va îngriji pentru oia de jertfă fiul meu!” Și mergeau amândoi împreună.

Reasumare: Povestesc: Cum s'a pregătit Avram de drum? Ce și-a gândit el pe drum? Ce a dis în ziua a treia către servitori? Cum a mers el pe munte cu copilul său? Ce au vorbit tatăl cu copilul.

Predarea textului biblic (alineea a doua) și *reproducerea*.

Acum au ajuns sus pe munte. Și a zidit acolo Avram altariu din petrii, și a pus lemnele de asupra. Apoi legă copilul și îl pune de-asupra lemnelor pe

altariu. Acum scia copilul, că oia de jertfă este el însuși, dar el e ascultatoriu, nu dice nimic nu se mișcă, ei privește duios numai la tatăl ca și când ar voi să-l întrebe: Tu vrei să mă omori? Nu mă mai iubesci? Acesta era cel mai grozav moment pentru Avram; mai bucuos și-ar fi infipt cuțitul în inima sa decât în copil — și voue vi-i milă de amândoi, de copil și de tatăl. De ce? De aceea voi doriți, ca tatăl să nu facă nimica copilului, pentru că acesta le face durere amândurora. Avram însă își gândește așa: Eu trebuie să fac, Dumnezeu voiesce să aibă copilul meu! — Și cu inima sfâșiată de durere pune mâna pe cuțit și fără șovăire îl duce la grumazi fiului său... și spuneți-mi ce face? Îl junghie, îl arde... Nu dragi mei, și fără să se întempe junghierea și arderea, Avram a împlinit voia lui Dumnezeu; Avram a jertfit pe Isac — se înțelege, că nu pe altar, ci în inima sa. Avram a fost hotărît să asculte pe Dumnezeu până în sfârșit, și durerea lui a fost tot atât de mare când a pus mâna pe cuțit ca și când l-ar fi împlântat în Isac. Ce a vădut Dumnezeu din gândul și din lucrările lui Avram? Că Avram e ascultătoriu, chiar și dacă cere dela el cel mai greu lucru ce se poate cere dela un om; că pentru iubirea lui Dumnezeu, Avram nu cruță nici pe unicul său fiu ci iubesc pe Dumnezeu mai mult decât chiar pe unicul său fiu (cf Mateiu 10, 37). De aceea, în momentul, când Avram a pus mâna pe cuțit, o voce din ceriu s'a audît dicînd: „*Avrame, să nu pui mâna ta pe prunc, nici să faci lui ceva, că acum am cunoscut, că te temi de Dumnezeu, căci nu ți-s'a făcut milă de fiul tău cel iubit pentru mine!*“ Vorbele au venit din ceriu, deci cine le-a vorbit? Dumnezeu. Erau vorbe dulci și plăcute? Pentru voi? Nu ne mai temem, că Isac va muri... Pentru Isac? Nu trebuie să moră. Pentru Avram? Nu trebuie să dea pe fiul său, ci poate să și-i țină. El a observat acum, că Dumnezeu n'a cerut, ca într'adevăr să jertfescă pe Isac, ci a voit numai să-l cerce, să-l ispitescă... Acum era bucurie mare pe muntele Moria la altar. Ce va fi făcut Avram? A tăiat funia cu care a fost legat Isac, l-a coborît jos de pe altar, l-a îmbrățșat și l-a sărutat și l'a povestit... Acum însă Dumnezeu n'a căpătat nici o jertfă, și toate erau pregătite spre acest scop? Avram a privit împrejur și a vădut un berbec cu cornele prinse într'un tufiș. Ce și-a gândit Avram? Dumnezeu a trimis oia de jertfă, că am dîs eu: Dumnezeu va grijă pentru oia de jertfă — și acum a grijit. Și ce s'a întemplat acum? Avram a jertfit berbecule. Da, prin această a voit Avram să mulțămescă lui Dumnezeu pentru că éráși i-a dăruit copilul.

Acum și istoriéra noastră e cătră sfârșit. Ce s'au întemplat după acestea, vi le puteți gândi? (Coborîrea veselă din munte, povestirea celor întemplate... viață fericită, gânduri bune: Dumnezeu mi-a dăruit a două oia pe Isac. Dumnezeu mă iubesc, Dumnezeu e îndesulit cu mine). Când apoi Isac a crescut mare, s'a căsătorit cu Reveca. Și au avut Isac și Reveca doi copii, pe *Isav* și pe *Israil*.

Reasumare. Povestesc: Cum a voit Avram să jertfescă pe fiul său? Ce a dîs Dumnezeu? Cum s'a bucurat Avram? Cum a adus Avram altă jertfă? Cum s'au întors acasă tata cu copilul. Cum au trăit după aceea?

Predarea textului biblic (restul istoriéroi), și *reproducerea*.

Recapitulare: Ce a poruncit Dumnezeu lui Avram? Cum a ascultat Avram? Cum a dăruit Dumnezeu lui Avram pe Isac a două oia?

Apréfierea. Nu și-a iubit oia Avram pe fiul său, de voiesce să-l jertfescă? L-a iubit foarte mult, această am vădut-o noi (frica, durerea pe drum, durerea pe munte...) Atunci de ce voiesce el să dea éráși pe iubitul său fiu? *El iubesc pe Dumnezeu mai mult decât pe fiul său... Dar de ce cere Dumnezeu un lucru așa de greu dela Avram și după aceea îl impedecă pe Avram dela jertfire?* Dumnezeu nu voiesce, că Isac să moră, ci El voiesce să pună la probă pe Avram, să-l cerce (*ispitescă*). Avea Dumnezeu trebuință să ispitescă pe Avram pentru sine? Nu putea sci Dumnezeu mai înainte, că Avram îl va asculta? Dumnezeu scia înainte... căci *Dumnezeu e atotștiutoriu*; însă El voiă să întărescă pe Avram în credință și iubire...

III

Avram a iubit pe Dumnezeu mai mult decât chiar pe fiul său. N'am putea să dicem oia, că Avram a iubit pe Dumnezeu mai mult și decât averile și turmele sale? De bună sémă, pentru că decă el a iubit pe Dumnezeu mai mult decât pe fiul său, cu atât mai vartos ar fi iubit pe Dumnezeu mai mult decât averile și turmele sale; și pe acestea le-ar fi dat bucuos pentru Dumnezeu. Oia n'a iubit Avram pe Dumnezeu mai mult și decât alte lucruri? Anume noi scim, că Avram a lăsat multe lucruri, pentru că a iubit pe Dumnezeu mai mult decât pe acestea. Cine scie să ne spună? (Avram și-a părăsit locul născerii sale și părinții, pentru că a iubit pe Dumnezeu mai mult decât pe aceștia). Vedem dară, că Avram a iubit pe Dumnezeu mai mult decât locul născerii sale, mai mult decât pe părinții săi mai mult decât averile și turmele sale, mai mult decât pe fiul său, — așadară putem dice, că *Avram a iubit pe Dumnezeu mai mult decât pe oricine și orice din această lume*.

Ce trebuie să facem noi (pe cine să iubim mai mult) decă voim să ne asemănăm lui Avram? Să iubim pe Dumnezeu mai mult decât orice și decât pe oricine. Aceasta ne-o spune și Domnul nostru Isus Christos, când dice:

IV

„*Cel ce iubesc pe fiul său sau pe frica sa mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine*“ (Mateiu 10, 37).

V

Când dicem „*Cel ce iubesc pe fiul său...*“ — ce avem să înțelegem? Că pe Dumnezeu avem să-l iubim mai mult decât chiar și pe copii, frați, părinți...

Un copil zace greu bolnav și poate chiar să moră. Ce-și gândesc părinții cu frica lui Dumnezeu? Dacă Dumnezeu voiesce să ni-l ia, îl dăm (ca și Avram); dacă ni-l lasă erăși și-l face sănătos, îi mulțămim; oricum face Dumnezeu, noi ne îndestulim; voia lui Dumnezeu are să se împlinescă, așadară: să fie voia Lui! În care rugăciune dicem noi către Dumnezeu: „*Fie voia Ta*”? Ce voim să dicem prin aceste vorbe?...

Ce a cunoscut Avram din aceea, că Dumnezeu i-a trimis un berbec...? Că Dumnezeu nu voiesce, ca Avram să-și jertfescă copilul, cum fac păgânii. — Noi nu mai jertfim acum nici animale, ci cum arătăm noi mulțămirea noastră față de Dumnezeu? Prin rugăciune. De ce nu mai jertfim noi animale...? (Isus Christos ne-a învățat, că voiesce să-și dăm inima noastră și rugăciune).

Varietăți

Dela Borlova. În sara de „zăpostit“, adică în 21. Februarie st. n. s'a aranjat la stăruința preotului Eliseu Dragalina și a învățătorului George Neamțu, în Borlova, o petrecere populară împreună cu următorul program: 1. „Despre însoțirile sătănesci“, prelegere populară citită de învățătorul George Neamțu, 2. „O Sâmbătă norocoasă“ dramă populară în 4 acte de Ioan Velovan. Prelogerea d-lui învățător G. Neamțu a fost ascultată din partea publicului cu viu interes și cu multă plăcere, parte pentru limba frumoasă și populară, în care a fost citită, dar mai ales pentru obiectul, ce și-l-a ales disertantul, care cunoscând durerile și lipsele poporului, a știut afla leacul potrivit. Piesa teatrală s'a jucat foarte bine; fie care diletant, cari afară de 2—3 persoane, totuși au fost bărbați și fete de țeran, și-a dat silința a-și preda rolul cât se poate de bine. Dintre cei ce au jucat s'au distins D-șoara învățătoare *Elisaveta Belcota* în rolul Sofiei, Doamna preoteasă *Maria Cojocariu* în rolul Anuței, iar fetița de țeran *M. Boldoni* în rolul Viricei. Dintre celelalte persoane au jucat bine țeranul *Pave Măran*, ca Ilie, învățătorul în pensiune *Ioan Rădoi*, ca Adam, și *Lazar Cucuruz* ca Păun. Piesa s'a învățat și predat sub conducerea d-lui învățător George Neamțu. Fiesci teatrale a urmat cântarea: „*Tot ți-am zis mândro mă duc*“ de Timoteiu Popoviciu, executată în 4 voci. După producțiune au urmat joc au ținut până în dalbele zori ale dimineții. Au fost mare atât câștigul moral cât și cel material. Au intrat la cassă: 93 cor. 20 fil. Spese au fost 25 cor. 64 fil. Venitul curat de 67 cor. 56 fil. e destinat pentru copiii săraci dela școala din loc. La aceasta petrecere au binevoit a suprasolvi următorii: Dl. notar cercual subst. Cornel Popoviciu 3 cor.; On. D. preot Martin Vernichescu din Verciorova cu soția 1 cor. 20 fil.; Dl. învățătoriu de acolo Ioan Benghia și soția 1 cor. 20 fil.; Dl. Ioan Ghergulescu și soția învățătorului în Bolvașnița 1 cor. 20 fil.; On. preot din Borlova Elisei Dragalina 80 fil.; George Neamțu învățătoriu comunal în Borlova 1 cor. 20 fil.; Elisaveta

Belcota învățătoare în loc 40 fil. Ioan Perian vicenotar 1 cor. Ioan Radoi învățătoriu în pensiune 40 fil.; Visantio Babeu comerciant 1 cor. 60 fil.; Ionăș Dragalina croitor în Caransebeș 1 cor. 60 fil.; Dl. Ciulea și soțul gendarmi 1 cor. 20 fil.; și Petru Mateșescu 20 fil.; Prumească marinimoșii contribuenți și pe aceasta cale cele mai sincere mulțămiri din partea comitetului aranjatoriu. Pentru comitet: *Nicolae Cajocariu* cassariul comitetului aranjatoriu.

Casuri de moarte. Doae venerabile matroane au trecut la cele vecinice în septemăna aceasta. Anume: Marți în 1 Martie n. doamna *Maria de Iacobich*, în etate de 85 de ani, și Sâmbătă în 5 Martie n. doamna *Anca Marin*, în etate de 84 de ani. *Fie-le țerina ușoară!*

Dare de seamă și mulțămirea publică. Cu ocaziunea reprezentanțiunei teatrale și petreceri de joc aranjate de tinerimea română din Denta la 30 Ianuare a. c. în favorul bisericii au binevoit a contribui următorii p. t. Domni din Denta: Dr. Barta Ignacz, Buchel Peter u. Franz, Scheirich György Iäger Robert, Braunnüller Emil câte 10 cor.; Heldenvanger, Schäffer Dezsö, Dr. Scheirich Tivadar, Alois Buchmann, Dr. Ioan Damian câte 5 cor.; Dr. Balit Soma, Feigl Ede, Dr. Pollack Ede Iäger Iozsef câte 3 cor.; Hack Mihály, Brunner Iozsef, Kunst Marton, Kirsch u. Lauer, Frankl Adolf câte 2 cor.; Grünwald, Schulhoff Isidor, Roth Maritz, Buchmann Marton, Isidor Iäger, Ek, Czaporisz Vilmos, Iozsef Götter, Behavetz Laszlo, Masaron Franz, Otto Tumm, Poruțiu Emil câte 1 cor. Din Denta: Ioan Doboșianu învățătoriu 2 cor.; iar sara la cassă: Hörvat György notariu, 15 cor. Hubertus Anton u. Ödön 5 cor. Haska György 4 cor. 80 fil.; Silviu Colojoară, Emilian Scumpea câte 4 cor.; Gajics Dusen 3 cor. 60 fil. Nicolae Stoia paroch Sipet, Rakics György notariu Opațița, Heliszek Wenczel, Topesov Matyas câte 3 cor. Iulius Werler, Constantin Doboșan preot Sculea, Ruck Matyas, Panta Capățină. Șandor Stoica câte 2 cor. 40 fil. Regéczi Gyula, Domokos Sándor, Dolwig Péter, Menyhart Károly, Prodanov Iocza, Georgevics Costa, Popovics, Jandarm câte 2 cor.; Nica Petrin, Florea Conciatu câte 1 cor. 80 fil. Kalubsky Peter, Brandl Iános, Mettler Mihaly câte 1 cor. 60 fil.; Krowitzky András, Iovan Milorad, Filip Schanen câte 1 cor. 20 fil.; Heli Károly, Popvics Sándor câte 1 cor.; Uzonescu George învățătoriu în Mănăst. St. Georgiu, Trinkl Pișta câte 80 fil.; Marta Căpățina, Marie Crețu, Schanen Iosef, Nica Rujan, Ciunca Alesandru Anton Kercsov, Iovan Cheiă, Vasa Căpățina câte 60 fil. Preste tot a incurs: 208 cor. 40 fil. din care detragându-se spresele de 77 cor. 72 fil. a rămas un venit curat de 130 cor. 68 fil. care sumă s'a predat epitropiei pentru trebuințele bisericii, și anume pentru facerea ușilor împărătesci. În numele comunei bisericesci vin și pre această cale a aduce mulțămirea ferbinte tuturor sus numiților. Dumnezeu să le răsplătească cu darurile sale cele bogate jertfa lor! *Silviu Colojoară* paroch. gr. or.

Mulțămirea publică. „*Oraviciiana*“ institut de credit și economii din Oravița a binevoit a dona *fondului de ajutorare Ioan Popasu* suma de 20 coroane.

Ne exprimăm și pe această cale mulțămirea noastră. *Dr. Iosif Olariu* președinte, *Dr. George Dragomir* casariu.

Avis D-lor învățători! La dorința și stăruința mai multor domni colegi m'am hotărât să tipăresc liturgia mea pentru corul școlarilor pe 2 voci în ediție populară, în format mic, legat elegant, ca manual în mâinile școlarilor. La cele ce deja conține liturgia mea, voi mai adăuga unele imne bisericești (irmoase, pricesne), precum și responsurile funebreale la înmormântări. Iar la începutul broșurei voi tipări și câteva lecțiuni pentru cunoașterea notelor, ca elevii să le cunoască, și să se scie orienta în noul sistem al cântărilor. Cei ce s'au folosit de liturgia mea și poate au aflat unele scăderi, sunt rugați să binevoiască a-mi comunica observările Domnilor Sale, ca după putință să țin cont de ele, la noaua ediție. Doritorii de a avea aceasta ediție a liturgiei mele pentru școlari, să binevoiască a mă avisa pe o cartă postală: *câte exemplare abonează pentru școlari?* Prețul unui exemplar va fi cel mult 60 fileri (30 cr.) Dacă vor încurge abonamente destule, prețul poate fi eventual scăritat. — Prețul se plătește la primire. Îndată ce voi avea abonamente destule, pun cartea sub tipariu. *Arad, (Fejsze-utca 32) Mărțișor 1904. Nicolae Ștefu* învățător.

Posta Redacției

X. J. Dela raportorul nostru din Cernăuț n'am primit până astăzi nici o „*Dare de samă*” despre festivitățile „Junimei”.

Concurs

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu diecesan ddo 28 Ianuarie 1904 Nr. 344 Șc. ex 1904 pentru ocuparea postului învățătoresc dela școală gr. or. rom. din **Opațița**, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „*Foaia Diecesană*”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 600 cor.
2. Pentru 8 metri de lemne în bani gata 40 cor. sau în natură.
3. Pentru scripturistică 12 cor.
4. Pentru purtarea agendelor comitetului și sinodului parohial, precum și pentru facerea socotelilor de cult și bis. 12 cor.
5. Pentru participarea la adunarea generală a reuniunii învățătoresci și conferință 30 cor.
6. Dela înmormântări unde este poftit 1 cor.
7. 4 800 jugere pământ arătoriu cu dreptul de pășune, având însă învățătorul a plăti dările recerute.
8. Cortel cu 2 chilii, cuină și cămară, o grădină intravilană de 400 stânjeni pătrați și o grădină estravilană de circa 800 stânjeni pătrați.

Dela concurenții la acest post se recere se poseadă clase gimnasiale, reale ori civile.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avisați, ca suplicele de concurs adresate comitetului parohial să le substearnă Prea On. oficiu protopresbiteral în Buziaș. Alegândul învățătoriu este îndatorat a purta și cantoralul bisericesc.

Pentru serviciile învățătoresci prestate înainte de ocuparea postului din concurs, comuna bisericească

nu acordă alesului nici un emolument decât cele înșirate aci.

Concurenții au a se presenta, cu încunoscințarea protopresbiterului concerninte în vre-o Duminecă sau serbătoare în st. biserică — însă numai odată și nici decum în ziua de alegere — spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 7 Februarie 1904. 2--3 [12]

În conțelegere cu mine: *Ioan Pepa* protopresbiter.

Aduc la cunoștința P. T. Public, că **dela 15 Februarie a. c.** mi-am mutat

Prăvălia mea de croitorie

în casele d-lui Maior Pop, vis-a-vis de otetul „la Pomul verde”.

Totodată fac cunoscut P. T. mușterii, că sunt provăzut cu cele mai **fine și solide** materii pentru

haine preoțesci și civile

pentru sezonul, ce vine.

Mă recomand atențiunii P. T. Public Caransebeș, Ianuarie, 1904

Iosif Eisenzopf

croitoriu

Banca generală de asigurare mutuală

„TRANSYLVANIA”

Agenti neconșciențioși de la alte societăți respândesc știri neadeverate în contra băncii de asigurare „*Transsylvania*”.

Noi declarăm că acestea nu sunt decât manevre de concurență spre a depărta pe cei asigurați de la banca noastră. 2—3 [13]

„Librăria diecesană”

ca reprezentanță a băncii generale de asigurare „*Transsylvania*” pentru raionul Caransebeșului.

Feriți-vă de falsificate!

IOSIF BARBU, Lugoș

ofere

Vin roșu de Ménes

— pentru trebuințe bisericesci —

1 litru 80 cr. — Un butoiu de 4 litri 3 fl. 20 cr.

La cumpărări de 4 litri butoiul e gratis

Trimis franco cu poșta cu 36 cr. mai mult

Feriți-vă de falsificate!

CONVOCARE

Domnii acționari ai societății comerciale pe acții „Gerboviceana“ din Gerboveț se convoacă la

a IV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Gerboveț la 21 Martie st. n. 1904 la 8 oare antemeridiane în localul societății.

Obiectele de pertractare:

1. Alegerea unui notariu pentru luarea protocolului adunării generale, a doi verificatori pentru autentificarea protocolului și a 3 scrutinători pentru actul electoral din punctul 3. 2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere pe anul al IV-lea de gestiune 1903, decidera asupra bilanțului și darea absolutoriului, propunerea direcțiunii asupra întrebuintărei profitului. 3. Alegerea a 7 membri ordinari și a 3 membri suplenți în Comitetul de supraveghiere pe periodul anilor 1904 1906.

P. T. Domnii cari nu ar putea lua parte la adunarea generală, se binevoiască ane remite plenipotența.

Gerboveț, la 15 Februarie 1904.

Mihail Zunea
președinte.

Active	Contul bilanțului			Pasive	
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Cassa în numărariu	546	49	Capital social	10000	—
Capital social restant	2785	79	Fond de rezervă	1914	18
Interese restante	486	78	Fond de binefacere	17	—
Marfă după inventariu	6156	36	Creditori	2748	63
Debitori	4460	32	Dividendă neredicată	579	67
Mobilier 777.16	—	—	Profit curat	298	36
5% amortisare 38.86	738	30			
Precesiune la acționari	383	80			
	15557	84		15557	84

Debit	Contul profit și perderi			Credit	
	Cor.	fil.		Cor.	fil.
Chirie	174	—	Venit dela marfă	1738	11
Port postal	28	01	” ” Interese	93	49
Spese	222	15	Venit transpus din anul 1902	242	32
Salare	1040	—			
Dare directă și comunală	151	47			
Interese	57	73			
Asigurări	20	—			
Timbre	43	34			
Amortisare din mobilier	38	86			
Profit curat	298	36			
	2073	92		2073	92

Gerboveț, la 31 Decemvrie 1903.

Mihail Zunia m. p.
președinte.

Acsentie Goga m. p.
secretariu.

Ioan Ienchi m. p.
conduc. de prăvălie și comptabil.

Nicolae Novacovici m. p.

Pavel Goga m. p.

Pavel Surulescu m. p.

Damaschin Surulescu m. p.

Danilă Ciortus m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele principale și aucsiliare.

Gerboveț, la 15 Februarie 1904.

Anton Surulescu m. p.

Iosif Novacovici m. p.
președinte.

Danilă Surulescu m. p.
notariu.

Nicolae Voin m. p.

Ion George m. p.